

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Πρωταρχικός στόχος του βοηθηματικού σχολικού βιβλίου είναι να συντελέσει τόσο και έτσι, ώστε ο μαθητής να μη νιώθει το μάθημα όπως «ο Γιάννης το θεριό» και να μπορεί να ανταποκρίνεται με ευκολία και επιτυχία στις σχολικές του υποχρεώσεις. Το βιβλίο αυτό γράφτηκε με αυτήν την επιδίωξη και ακολουθώντας την δομή των ενοτήτων του σχολικού εγχειριδίου αναπτύσσεται ως εξής:

A. Κείμενο

Στο μέρος αυτό έχουν προστεθεί α) κατά λέξη μετάφραση και β) απόδοση του νοήματος που συγχρονοποιεί κατά το δυνατόν το μεταφρασμένο κείμενο για να κατανοηθεί ώστε να απαντηθούν οι ερωτήσεις κατανόησης. Ακολουθούν οι απαντήσεις στις ερωτήσεις του σχολικού βιβλίου και στις ερωτήσεις από το βιβλίο του εκπαιδευτικού. Με την ευκαιρία επισημαίνουμε ότι οι εκφωνήσεις των ερωτήσεων και των ασκήσεων που προτείνονται στο βιβλίο του εκπαιδευτικού είναι παραλλαγμένες για απλούστευση, χωρίς να αλλάζει το περιεχόμενο των ζητούμενων. Στο βοήθημα ονομάζονται «Συμπληρωματικές ερωτήσεις / ασκήσεις».

B1. Λεξιλογικός Πίνακας

Όλες οι λέξεις του Λεξιλογικού Πίνακα κάθε Ενότητας έχουν χρησιμοποιηθεί σε παραδειγματικές προτάσεις, ώστε να αναδειχθεί η σημασία τους. Επίσης έχουν λυθεί όλες οι ασκήσεις.

B2. Ετυμολογικά

Όσοι κανόνες σύνθεσης φαίνονται συμπυκνωμένοι, αναλύονται με παραδείγματα και πίνακες. Ακολουθεί η λύση των ασκήσεων.

Γ, Γ1, Γ2. Γραμματική και Σύνταξη

Στα μέρη αυτά α) φαινόμενα Γραμματικής και Σύνταξης παρουσιάζονται με επιπλέον ανάλυση, κυρίως όσα είναι γνωστό ότι δυσκολεύουν ακόμα και μεγαλύτερους μαθητές. Την θεωρία ολοκληρώνουν παραδείγματα, πίνακες ή κάποιο σκιστάκι και υπογραμμίσεις. Για ευκολότερη κατανόηση β) μερικές φορές χρησιμοποιούνται παραδείγματα από τη ν.ε. γλώσσα. Όπου κρίθηκε σκόπιμο γ) πα-

ρουσιάζεται εμβόλιμα θεωρία Γραμματικής ή Σύνταξης από την διδακτέα ύλη της Α' Γυμνασίου. Για ορισμένα κεφάλαια Σύνταξης -π.χ. Εν. 9, Επιρρηματικές Μετοχές- δ) η θεωρία αναπτύσσεται και με τη μορφή ερωτήσεων ώστε να λυθούν οι απορίες που γεννιούνται κατά την πρώτη επαφή του μαθητή με το φαινόμενο. Η πραγματική γνώση ξεκινά με το πολύ καλό ξεκαθάρισμα των πολύ απλών πραγμάτων.

Δ. Επαναληπτικές Γραμματικές και Συντακτικές ασκήσεις

Παρουσιάζονται εύκολες γραμματικές και συντακτικές ασκησούλες με τις λύσεις τους, από την ύλη των Ενοτήτων που έχουν προηγηθεί και από την ύλη της Α' Γυμνασίου. Οι ασκήσεις αναφέρονται σε φαινόμενα που από την πείρα είναι γνωστό ότι χρειάζονται συχνή επανάληψη.

Ε. Παράλληλο κείμενο

Αποδίδεται σε σύγχρονη γλώσσα το νόημα κάθε Παράλληλου Κειμένου και δίνονται οι απαντήσεις των ερωτήσεων κατανόησης του σχολικού βιβλίου.

Παράρτημα

Στο Παράρτημα αποσαφηνίζεται η έννοια και ο τρόπος κλίσης των ανωμάλων ρημάτων.

Ακολουθούν τρεις ρηματικοί πίνακες.

- Πίνακας Α: Περιλαμβάνει τα υποδείγματα κλίσης των βαρύτονων ρημάτων στην ενεργητική και μέση φωνή (ύλη Α' και Β' Γυμνασίου).
- Πίνακας Β: Περιλαμβάνει τα υποδείγματα για τα βαρύτονα, συνηρημένα και ρήματα σε -μι, ακόμη τον συνηρημένο Μέλλοντα, τον άσιγμο και β' Αόριστο και την Παθητική Φωνή.
- Πίνακας Γ: Περιλαμβάνει συγκεντρωτικά τα ρηματικά υποδείγματα για γρήγορη και εύκολη αντιστοίχιση κατά τη λύση των ασκήσεων, αλλά και για εποπτεία της ρηματικής ύλης.

Επειδή πιστεύουμε ότι Καλό δεν είναι το Πολύ, αλλά ἐν τῷ εὐ τὸ πολύ, αφήσαμε τα εισαγωγικά σημειώματα των κειμένων, τα γλωσσικά και ερμηνευτικά σχόλια, το λεξιλόγιο των κειμένων και τους συγκεντρωτικούς πίνακες φαινομένων στην αποκλειστικότητα του σχολικού βιβλίου.

Τέλος, συστήνουμε το βιβλίο αυτό στους συναδέλφους εκπαιδευτικούς, επειδή θέλουμε να μοιραστούμε μαζί τους τις ιδέες και τον τρόπο που επιλέξαμε να απαντήσουμε στα ζητήματα που προκύπτουν κατά την εκπαιδευτική διαδικασία.

Η συγγραφέας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ενότητα 1. Πατρική δικαιοσύνη	9
Ενότητα 2. Το τέχνασμα του Θεμιστοκλή	25
Ενότητα 3. Το χρέος του ιστορικού	41
Ενότητα 4. Οι Σεληνίτες	57
Ενότητα 5. Η ελεημοσύνη βασίλισσα των αρετών	71
Ενότητα 6. Η ευθύνη για την παιδεία των νέων	87
Ενότητα 7. Ένας στοργικός ηγέτης	101
Ενότητα 8. Η γένεση της θρησκείας και της δικαιοσύνης	117
Ενότητα 9. Η Καλλιπάτειρα	133
Ενότητα 10. Ένας δύσκολος αντίπαλος	151
Ενότητα 11. Ο σεβασμός προς τους γονείς	167
Ενότητα 12. Τα φαινόμενα απατούν	181
Ενότητα 13. Η σωστή στάση στο θέμα της τροφής	195
Ενότητα 14. Απρόσκλητοι βοηθοί	209
Ενότητα 15. Η Αθήνα προπύργιο της Ευρώπης	223
Ενότητα 16. Μεγαλόψυχη στάση	239
Ενότητα 17. Το πάθημα των ερωδιών	255
Ενότητα 18. Τα μειονεκτήματα του γραπτού λόγου σε σχέση με τον προφορικό	265

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

I. Το λεξιλόγιο των κειμένων	285
II. Τα ανώμαλα ρήματα των κειμένων	285
III. Ρηματικοί πίνακες	288